

Vidékfejlesztési agrármérnök mesterképzési szak

Záróvizsga tételek, „A” tételsor

1. A gazdasági növekedés és a társadalmi jólét legfontosabb közgazdasági összefüggései, mérésének lehetőségei. Az optimális térhasználat főbb gazdasági összefüggései. A mezőgazdaság helye és szerepe a gazdaságfejlesztésben.
2. A gazdaság- és agrárpolitikai célok összefüggései és eszközrendszere. Az élelmiszergazdaság sajátosságai, gazdasági kapcsolatai, erőforrásai. A mezőgazdasági erőforrások főbb csoportjai, tulajdonságaik.
3. A nemzeti és regionális fejlesztési tervek szerepe, összefüggései az agrár- és vidékfejlesztési folyamatokban. Az Európai Unió és Magyarország vidék megközelítése, vidékfejlesztési politikája, annak főbb összefüggései, a fejlesztés irányait meghatározó programok célrendszerének bemutatása.
4. A mezőgazdasági termelés szerkezete, változásának tendenciái hazánkban és nemzetközi viszonylatban. A földtulajdon és földhasználat gazdasági összefüggései. Érdekképviseltek helye, szerepe és jelentősége a mezőgazdaságban.
5. Az Európai Unió agrárszabályozásának intézmény- és eszközrendszere. A mezőgazdaság ágazati rendszere, kapcsolatainak elemzése, értékelése. A ráfordítási és kibocsátási folyamatok főbb összefüggései.
6. A humán erőforrás szerepe és sajátosságai a mezőgazdasági termelésben, a foglalkoztatáspolitikai problémái. Foglalkoztatási formák lehetőségeinek főbb jellemzői a mezőgazdaságban. A mezőgazdasági humán erőforrás komplex fejlesztésének lehetőségei.
7. Az élelmiszertermelés vertikális és horizontális kooperációinak főbb jellemzői és formáinak lehetősége a mezőgazdaságban. A kooperációk gazdasági előnyeinek főbb összefüggései. A mezőgazdasági termékpályák szereplőinek kapcsolata, az együttműködés lehetséges formái. Helyes mezőgazdasági gyakorlat (GAP).
8. A növénytermesztés és az ültetvények nemzetgazdasági szerepe, szerkezete Magyarországon. A növénytermesztés tendenciái és irányai az Európai Unió szabályozásának tükrében.
9. Az állattenyésztés nemzetgazdasági szerepe, szerkezete Magyarországon. Az állattenyésztés piacsabályozásának irányai az Európai Unióban, az állatjóléti szabályozás főbb összefüggései.
10. A regionális tudomány és a regionális gazdaságtan szerepe, módszerei, vizsgálati eszközei. Az exportbázis, az endogén és a polarizációs fejlődés elméletének szerepe, jelentősége. Centrum és periféria problematikájának főbb összefüggései a hazai területfejlesztésben.
11. A regionális politika történelmi kialakulásának főbb összefüggései, fejlődése, hosszú távú céljai, forrásai és szerepe a regionális fejlesztésben. A NUTS rendszer főbb részei, hazai intézményrendszerének elemei.
12. A területi egyenlőtlenségek kialakulásának főbb tényezői, mérése, mutatói (Duál-mutató, a súlyozott relatív szórás, és a Hoover-mutató). A területi egyenlőtlenségek mérsékléséhez kapcsolódó, az Európai Unióban működő közösségi kezdeményezések rendszere.
13. Regionális fejlesztési stratégiák fajtái, hasonlóságok, különbségek,. A különböző fejlesztési zónák elhelyezkedése az Európai Unióban. A technológia és az innováció jelentősége, megjelenése és térbeli terjedése. Tervezési stílusok és típusok, a tervezési folyamat főbb módszereinek elemzése, használhatóságuk bemutatása a tervezési folyamaton belül.
14. A területi tervezés és programozás elméletek főbb összefüggései, gyakorlati megvalósulásuk. A hazai területi tervezés intézményrendszere. Területi tervezési folyamat lépései, a tervezés monitoringjának főbb kérdései.

15. Regionális gazdaságfejlesztést segítő speciális szervezeti elemek. A helyi gazdaságfejlesztés menedzselésének főbb feladatai és gyakorlati problémái. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap céljainak főbb összefüggései, támogatási rendszerük.

16. A tőke mobilitása és hatása a térszerkezetre. A turizmus gazdaságfejlesztési lehetőségei, irányai, pénzügyi forrásai az Európai Unióban. A hazai turisztikai vonzerőleltár főbb összefüggései.

17. Klaszterek és szinergiák főbb gazdasági hatásai. A klaszterek kialakulásának és gazdaságfejlesztésének főbb összefüggései, formái, lehetőségei a hazai gazdaságszerkezetben. Az infrastrukturális fejlesztések gazdaságnövekedésre gyakorolt hatása, a hazai tendenciák főbb összefüggései.

18. A város- és vidékszociológia kialakulásának előzményei, az urbanizáció szakaszai, a szegregáció, a szlömösödés, a városszétfolyás jelensége. Az Európai Unió agrár- és vidékfejlesztési intézkedéseire kapcsolódó támogatások hazai intézményrendszere.

19. A mezőgazdaság műszaki fejlesztésének sajátosságai, a beruházás-politika jellemzői, irányai és lehetőségei a mezőgazdaságban. A kifizetések intézményi háttérének működésének főbb összefüggései. Alternatív energiaforrások lehetőségei, fejlesztésük főbb összefüggései a hazai energiagazdálkodásban. Alternatív gazdaságfejlesztési irányok.

20. A vidék lehatárolása, a vidék fogalma, a vidék típusai, változások a vidéki társadalom életében 1990 után, a vidék népesedési folyamatai. A vidékgazdaság fogalma, lényege, főbb összefüggései, funkciói, erőforrásai.